

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ ИНГУШЕТИЯ
ГБОУ " СОШ №5 г. Сунжа "

УТВЕРЖДЕНО

_____ Евкурова З.И.
Приказ №122 от «28» августа 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
по ингушскому языку в 9 кл.

Составитель: Гандарова Х.И.

йовзийтар, литературни г1алг1ай мотт 1омабара а шаърбара а новкъостал а деш. Г1алг1ай метта й1аьхеи лоацей мукъа оазаш, дифтонгаш предложене чулоацамга, ма1анга хьежжа мара гуча а ялац, еша а лац.

Лексикеи фразеологии 1омаю 5-6 кл. Цу хьакъехъа из тема 1омаеш х1ара дешархочоа ха деза къамаъла юкъе доаг1ача дешай ма1ан, цар лакхъе еза шоай деша ганз. Х1ара къаман мотт кхыча метта пайда а эцаш, б1аьхий хилар кхетаде деза бераша, цул совг1а, дешай ганзах пайда эца ха деза.

5-ча классе доладу грамматически дакъа – морфологи 1омаю. Из болх д1ахо д1ахъу 6-7 классашка. Из раздел я къамаъла доакъоеш кхетам луш, хьалха царех 1омадаър к1оаргдеш, шердеш. Къамаъла доакъош 1омадеш дешархошта ха деза предложенешта юкъера уж шеко йоацаш белгалдаха. Къамаъла доакъош 1омадеш дешархошта ха деза предложенешта юкъера уж шеко йоацаш белгалдаха. Х1ара къамаъла дакъа семантический (къаьсттача дешай, формай лоарх1ам гойтар), морфологический (дешай грамматически категореш – класс, таьрахъ, легар, ишт. кх. д1.), синтаксический (предложенена юкъера дешай г1улакх) тахка 1омабу дешархой. 8-9 классашка синтаксиси стилистикеи 1омаю. Цу дакъе дешархой дика кхеташ хила беза предложенешта юкъерча дешай мел долча бувзамех.

Грамматика 1омаеш дешархой ха декхарийла ба деша лард, чаккхе, овла, дешхьалхе, суффикс, уж яздар бокъонаш; къамаъла доакъош, цар нийса яздар бокъонаш; предложеной тайпаш, предложеной чура дешай бувзам, предложено маьженаш. Берашта ха деза дош мишта хьахиннад , из малаг1а къамаъла дакъа да, ишт. кх. д1.

Чоалхане-кара предложенеш 1омаеча хана дешархой кхетабе беза предложеношка керттераяри карараяри къоастае ховргдолаш, царна юкъера бувзам тахка могоргдолаш.

Синтаксис 1омаеча хана хьехархо декхарийла ва интонаце зем а боаккхаш, цунах пайда эцара торонех дешархой дика д1акхетабе, х1ана аьлча, интонаци хувцаро предложено ма1ан а сецара хьаракаш а хувца тарлу.

Дешархой къамаъла культура лакхъари 1омадаьчун навькаш дег1айоалаяри хила деза х1ара урока. Из болх д1ахъу тайп-тайпара упражненеш кхоачашъярца. Упражненеша новкъостал ду 1омаь бокъо ч1оаг1ъе, орфографически а пунктационни а говзал ч1оаг1ъе,грамматически материал дикаг1а кхетае а, йоазонца цунах пайда эца а.

Говзамеча йоазонех пайда эцаш, дувзаденна къамаъл шаърдеш дешархой теркам т1абахийта беза хьехархочо сочиненеш, изложенеш язъяра, говзамеча текста тохкам бе 1омабара. Миччахъа экскурсе бахача, шоашта дайнар, дайзар шаърча меттаца, 1омадаьдох пайда эцаш, 1алама сурт, дайначун сурт дилла ховш хила беза дешархой.

Тайп-тайпарча дошлоргех пайда эца 1омаде деза хьехархочо бераш, къамаъл деча хана а йоазув деш а г1алаташ дергдоацаш.

Х1ара уроках, кердадох хоам беш, хьалха 1омадаър дагалувцийта деза дешархошка, кердачун хьалха 1омадаьчунца бувзам а беш.

Х1ара шу д1адолалуш а шу чакхдоалаш а хьалха 1омадаър кердадаккха деза дешархошца, программаца белгалбаьккха дувзаденна къамаьл шаьрдара болх бизза д1абахьа беа.

5-9 классашка г1алг1ай мотт хьехара г1улакх доагг1ача тайпара д1ахьой, дешархошта шоай наьна мотт безалургба, х1аьта шоаш 1омабеча кхьча къамий меттай бокьонаш йовза атта хургда.

Юкьарча школе дувзаденна къамаьл шаьрдара долча йоазоний боарам.

Йоазон балхий тайпаш	Классаш				
	5	6	7	8	9
Боарам					
Изложенеш	8	8	8	9	7
Говзамеча литературара темаех лаьца сочиненеш:			2	3	3-4
Дешархоша шоашкара дагалаьцача темаех язью сочиненеш.	2	2	2	3	3

5-9классашка дешархошта луча диктантий дешай боарам.

5-ча класса - 80-90 дош

6-ча класса - 90-105 дош

7-ча класса - 105-120 дош

8-ча класса - 120-135 дош

9-ча класса - 135-145 дош

Текст хоржаш а ешаш а хила эшаш дар:

1. Диктанта текст литературни наъна меттаца язъяъ дешархой кхетаргболаш хила еза.
2. Тахкара диктант шоллаг1ча е кхоалаг1ча урока т1а язъйича бакъахъа хургъа.

Хъехархочо, сих ца луш, текст 1оеша еза, дош алара лит-ни бокъонаш толха ца еш. Ше из йийша ваьлча, дешархой кхеташ боацар къоастаду, бераша кхета ца ду хала дешаш доска т1а д1аязду.

Изложенена лаьрх1а йолча текста боарам.

5-ча класса - 100-120 дош

6-ча класса - 150-200 дош

7-ча класс - 220-250 дош

8-ча класса - 300-350 дош 9-ча класса - 350-450 дош.

№	Урока тема	Ц1аг1ара болх	Керда дешаш	сахьат	таьрахь	таьрахь
1	8-ча классе 1омадаьр кердадаккхар. Цхьанкхийттача дешашта юкъера бувзам	§ 45, упр.272	Жог1ара,пицца; павшк ба – болтовня; йий да - пиво	1		
2	Цхьалхане предложени.	§ 46, упр № 275.	ларбакх(аш)- голенище(уст.);сардаг(аш)- наблюдательное окно башни	1		
3	Цхьан оттама предложеной тайпаш	VII Ц1аг1ара болх § 47, упр № 278.	Тушолкотам - удод, ; г1ург1аж - лебедь;	1		
4	Цхьантайпарча маьженаша чоалхане ерзаяь предложенеш	§ 48, упр № 282.	сарсал-дрозд;шаьмахо- сириец; истинг – г1алг1аша хьалха лелабаь к1увс	1		
5	Тохкама диктант.	Кердадаккха	Мисаре-Египет;пард-рысь.	1		

6	Г1алаташцара болх					
7	Къаьстача маьженаша чоалхане ерзаяь предложенеш.	§ 49, упр № 287	къулг-маслобойка;ног1арт-мелочь,мелкие деньги	1		
8	Грамматика бокъонах предложене маьженех ца дувзалуш дола дешаш	§ 50, упр. № 289	сурилг-кувшин;фетта-натошак;	1		
9-10	Сочинени. «Са беза наьна мотт» е «Са юрт»	Д1ахо д1аязье	Борг1а-каш, къула	2		
11	Чоалханеча предл-ех бола кхетам.	§ 51, упр № 292.	Гета- лен; зенгал да – купорос (медный); даш да - свинец	1		
12	Чоалханеча предложеной керттера тайпаш	§ 52, упр. № 295	<u>напаг1а да</u> ; Ц1ирц1ир- синица	1		
13	Чоалхане-цхьанкхийттача предложенех бола юкъара кхетам	§ 53 упр № 297.	з1ар; дистб1арлелхарг - попугай	1		
14	Чоалхане-цхьанкхийттача предложенешта юкъера хоттаргаш	§ 54, упр № 303.	богапхьид-черепаха; г1абаш я – кандалы, оковы	1		
15- 16	Чоалхане-цхьанкхийттача предложенешта юкъе сецара хъаракаш увттадара бокъонаш	§ 55, упр № 308.	1айг1ар-жеребец; шаршал - дрозд певчий	2		
17	Чоалхане-цхьанкхийттача предложене тохкам бар.	Упр № 310	къуркъал(я,я) - грыжа(уст.);фийла- бдительный	1		
18- 19	Изложени	§ § 51-55 кердаяха		2		
20	Кердадакхар		Масхам да – квас; гойтам ба – показатель, показание	1		

21	Чоалхане-карарча предложенех бола юкъара кхетам .	§ 56, упр № 312	горсинг (да)-з1амига говрг, г1армахо ва – крымский татарин	1		
22	Чоалхане-карарча предложенена юкъера кертереи т1атохеи предложенеш	§ 57, упр № 316.	Хаоттам; Борг1а-каш, къула <u>напаг1а да</u>	1		
23	Татохача предложене моттиг	§ 59, упр.№ 322	симал-смола; кхоардам ба – позор; мук1арло я - признание	1		
24-	Тахкара Диктант.	Ло1амера болх		2		
25	Г1алаташцара болх	п. 56-59 упр.324		1		
26	Карарчун т1атоха предложенеш.	§ 60, упр № 326	сардаг(да)-наблюдательное окно	1		
27	Кхоачама т1атоха предложенеш.	§ 61, упр № 328.	ц1аьскарг(да)-зарница	1		
28	Къоастама т1атоха предложенеш	§ 62, упр. № 332	шурткъа-ласка; чкъорд - жаворонок	1		
29	Лоаттама т1атоха предложенеш	§ 63, упр. № 334	илдара-стройный, статный	1		
30	Дара-куца т1атоха предложенеш.	§ 64, упр № 339	тоатолгаш	1		
31	Хана т1атоха предложенеш			1		
32	Дагалоацама т1атоха предложенеш	§ 65, упр № 342.	ч1иркъе-шепетильный	1		

33	Бахъана т1атоха предложенеш	§ 66 упр № 343	ферх-барс; гурмали да – шелковый платок	1		
34	Хулачун т1атоха предложенеш	§ 66, упр № 346.	бозбуачал(да,да)- фокусничество, гипноз, колдовство	1		
35	Бехкама т1атоха предложенеш.	§ 67, упр № 349	ферх-барс; гурмали да – шелковый платок	1		
36	Духьалара т1атоха предложенеш.	§ 68, упр № 352	докхорг-пиявка; хьаьрмарг я - харцлер	1		
37	Духьалара т1атоха предложенеш	§ 69, упр. № 355	Зиг, тол; ц1ицайоаккхарг- горностай	1		
38	Боарама т1атоха предложенеш	§ 70, упр. № 360	Бодкерчорг; йийхьдаьд удобрить почву	1		
39	Боарама т1атоха предложенеш	§ 71, упр. № 363	Чухьег1аьр(я)-созвездие Малой Медведицы	1		
40-41	Изложени «Са Даьхе»	Чоалхане предложенеш кердаяха		2		
42	Массехк т1атохача предложеней кертерчунцара бувзам.	§ 72, упр № 365.	дол да; чхьаг1алкх-шакал	1		
43-44	Массехк т1атоха предложени шийца йолча чоалхане-карарча предложене чу сецара хьаракаш.	§ 73, упр № 369.	г1овтал(я)-бешмет; к1удилг я - крыжовник	2		
45-46	Цхьанкхийттеи карареи предложенеш юкье йола чоалхане предложенеш.	§ 74, упр № 373	эрш я; берцанкхокха-снегирь; г1оттам ба - востание	2		

47-48	Изложени	Ло1амера болх		2		
49-50	Хоттаргаш доаача чоалханеча предложенех бола кхетам	§ 75, упр. № 377	соалор-куница	2		
51	Хоттаргаш доаача чоалхане предлешта юкъе сецара хъаракаш	§ 76, упр № 380.	чачхарг-рябой(в зн. суц	1		
52-53	Хоттаргаш доаача чоалханеча предложенена тохкам бар	§ § 75-76, упр № 381.	Г1а; чхъаг1алкх-шакал	2		
54	Кердадакхар.	§ § 75 - 76. Упр № 378	;Солса гебаг1а(ба)-созвездие Орла.	1		
55	Тохкама диктант	Предложенеш оттае		1		
56	Мотт а цун ма1ан а. Метта 1илман доакъош а цар ма1анаш а.	§ 77, упр № 385.	бурув(я)-крепость,укрепление,замок; г1ап(я)-1.крепость,обнесённая стеной	1		
57	Литературни метта стилаш а художественни литературни мотт а.	§ 78, упр № 388.	говр-ды-алча-ма1аний синонимаш	1		
58	Синонимика-стилистика бух ба	§ 79, упр. № 391	Бодкерчорг; цизт1олг(я,я)-клоп (уст.);	1		
59-60	Сочинени.	кердадаккха	..:" Мишта кхетаду 1а эздеаца ва яхар? " е " Сенна деза метта юкъе синонимаш,антонимаш? "	2		

61-62	Къамаъла култура а метта художественни башхалонаш	§ 80, упр № 394.	Кхизг	2		
63	Сецара хъаракаш увттадара бокъонаш кердаяхар	§ 81, упр № 399.	(жалкъорг (я, я) –щур (птица))	1		
64	Тохкама диктант. " Сайгак "	4-5 деша антонимаш доаладе.		1		
65	1омадаър кердадакхар. Къамаъла доакъош Г1алаташцара болх	з1амига соч. язъе укх темах : " Кхашкара балхаш "	Г1окказ ва – пастух; паькъарг ва – дег1а эсала саг; дундал ва – оболтус	1		
66	Предложене кертереи кертерзеи маъженаш	§ 81, упр № 402.	цизт1олг(я,я)-клоп (уст.);	1		
67-68	Цхьалханеи чоалханеи предложенеш	§ 81, упр. № 407.	берцанкхокха-снегирь; чкъорд - жаворонок	1		
69	Предложенешта синтаксически тохкам бар			1		

68сахъат.